

NOVA DOBA

Naročnina Za Jugoslavijo: mesečno 7 Din, letno 84 Din.
Za inozemstvo: letno 240 Din.
Posamezna številka 1 Din.

Izhaja
v torek, četrtek in soboto.

Redakcija in uprava: Strossmayerjeva ulica 1, prtl.
Tel. 65.—Rač. p.-č. zavoda 10.666.
Oglaš' po stalnem ceniku.

Panslavizem.

V revijo »Slovanský přehled« je napisal čehoslovaški minister za vnane stvari dr. Beneš razpravo o problemih slovanske politike. Posebno se bavi s panslavizmom, njega razvojem, zmislom in današnjim stanjem, ter ga motri kot politično doktrino. Dr. Beneš posveča v svojem znanstvenem delovanju že dolgo časa slovanskim vprašanjem sistematično pažnjo.

V članku o panslavizmu skuša točneje označiti vsebino pojma. Ugotavlja predvsem, da je pojem panslavizma vsebinsko in razvojno zelo kompliciran in raznovrsten. V najširšem smislu besede se je panslavizem smatral za idejno in praktično gibanje, ki je imelo za cilj ujedinjenje vseh slovanskih narodov, predvsem v političnem pogledu. V resnici pa so se s panslavizmom označala zlasti stremjenja ruskih krogov, ki so imeli za cilj sodelovanje z balkanskimi Slovani in njih politično podporo. Pod panslavizmom se je razumelo tudi prizadevanje Rusije za pridobitev Carigrada. V najširšem smislu besede se je označalo s panslavizmom vsako izraziteje naglasjanje bližnjega sorodstva med slovanskimi narodi, njih vzajemno sodelovanje in celo tudi kulturno skupnost.

Če si ogledamo panslavizem kot politično komponento zgodovine slovanskih narodov od konca napoleon-skih vojn pa vse do začetka svetovne vojne, vidimo, da je prešel raznovrstne faze. V prvi polovici prejšnjega stoletja je mnogo vplivala na panslavizem ruska politika. V drugi polovici pa splošne mednarodne politične razmere. V politiki ruskih vlad od Nikolaja I. do Nikolaja II. so se izražala v slovanskih stvareh, a v različnih oblikah, štiri dejstva: nejasne tendence vse-slovanske solidarnosti brez konkretne političnega izraza; nacionalni partikularizem, ki zahteva popolno spoštovanje poedinih narodnosti tudi na ruskem ozemlju; slovanofilstvo, pretvarjajoče se postopno v politiko, ki pa je kasneje naglašalo geslo ruske reakcionarske politike: narodnost; pravoslavje, samodržavje, ki je vodilo v svojih računih stremenje po ujedinjenju in vkupnosti pred vsem in izrecno pravoslavnih Slovanov; končno ruski nacionalizem, ki je stremel po ekspanziji na Balkanu in prehajal v

panrusizem, ter nanj naslanjajoča se vladna politika, ki je istočasno izrabljala gesla o osvobojenju Slovanov, katere je podpirala v inozemstvu, na svojem ozemlju pa je brutalno in brezobzirno zatirala slovanske narodnosti.

V vsem tem se vidi nejasnost v pogledih in v poznavanju vsebine takozvanega slovanskega problema sploh, deloma pa stremljenje po politiki, ki bi bila v ožjem interesu Rusije. Dоследni odpor napram Poljakom in Ukrajincem, stalno in tendenciozno istovetenje Slovanstva z rusko narodnostjo, a končno odpor proti demokraciji in napredku, pokazuje, da je bilo Slovanstvo ruske oficijelne politike s svojo stalno tradicijo reakcionarsko.

V prvi polovici prošlega stoletja so bili vladarji ruske države povsem rezervirani in so politično kaj malo podpirali panslavistično gibanje. Dobro znano je, da je car Nikolaj leta 1849. poročilu Aksakova, ki je smatral panslavizem kot gibanje za pravoslavje in samovlado Rusije, pridodal izjavo, da bi bilo to sploh konec Rusije.

Najvažnejši dogodek v razvoju slovanskega gibanja in vzajemnih odnosov slovanskih narodov je bil takozvani drugi slovanski kongres v Moskvi, ko so šli v Rusijo najodličnejši češki politiki — zgodovinar Palacky, poslanca Rieger in Brauner, ki sta jih bila pozvala poznana ruska borca Lamanski in Pogodin. Češki politiki so tedaj protestirali proti avstrijskemu preganjanju in proti tedaj uvedenemu avstro-ogrskega dualizmu, ki je slovanske narode v Avstriji izročil na milost in nemilost Nemcev in Madžarov. Car Aleksander je tedaj češkim delegatom izjavil, da ne sme več poginuti niti ena slovanska duša. Najvažnejši uspeh kongresa je bila resolucija, da je vzajemne vezi, kulturno zblizevanje, izmenjavanje misli in medsebojno spoznavanje slovanskih narodov možno samo brez političnih tendenc in načrtov in brez ogrožanja drugih narodov. Četudi se ta izjava ne more smatrati, da bi izključila možnost definitivnega političnega ujedinjenja, vendar je imela tak pomen iz taktičnih razlogov za tedanje čase. Kraj vsega tega je bilo v resoluciji nekaj polovičnega, ker vsako gibanje za slovansko vzajemnost — pa naj bo tudi najbolj platonično in naj se prikriva s katerimkoli kulturnimi interesi — je imelo

in ima vedno v svojem jedru pojičen pomen.

Vsekakor je bil moskovski kongres velik pouk za slovansko politiko sploh, a proučevanje njegovega poteka donša še danes slovanskim politikom veliki koristi. S svojimi resolucijami in govori gre moskovski kongres popolnoma v moderni čas; imel je iste težkoče kakor neoslavistični kongresi, postavil je iste probleme in pokazal neenakost razumevanja pravih metod za razvoj slovanskega gibanja. Velika zasluga kongresa je bila, da je prvi krat poizkušal sestaviti konkreten program političnega panslavizma ter da je razprava izzvala splošno pažnjo. S tem je panslavizem kot politično gibanje došel v novo fazo svojega razvoja.

Črni dnevi kakor sta 10. oktober in 12. november, ki sta nam ogrizla in okrnila naše ozemlje, ter drugi slabotni trenutki našega naroda in malenkostna politika naših državnikov, vse to nam stalno pripominja, da mora biti naš politični program panslavizem. Mi nimamo niti enega sosedu, ki bi nam bil odkrit prijatelj. Utopili bi nas v žlici vode, če bi nas le mogli.

Panslavizem pa nam kaže druga pota, po katerih pridemo do velikih ciljev. Ko bomo tam, nas sosedu sicer tudi ne bodo ljubili. A nam bo dovolj, da se nas bodo — bali.

Politika.

p Dalekosežna demisija prosvetnega ministra. Na seji ministrskega sveta v sredo je prišlo med posameznimi člani vlade in ministrom prosvete gosp. Vukičevićem do nespornostni glede njegovega stališča napram interpelaciji posl. Demetoviča in Vilderja radi ukinjenja nekaterih gimnazij ozioroma gimnazijskih razredov. Kakor se doznava, je minister Vukičević že takrat zapretel z ostavko. V četrtek dopoldne ob 10. pa se je zglasil pri min. predsedniku in mu izročil pismo, v katerem podaja demisijo z motivacijo, da v vladi ni našel dovolj opore za svojo prosvetno politiko. Demisija je izzvala pravo senzacijo in je prišla tudi mnogim vladnim krogom popolnoma nepričakovano. Politični krogi so si na jasnem, da ima demisija globlje vzroke, nego jih je navedel gospod Vukičević. Splošno se smatra, da je s to ostavko

predvsem izbruhnila kriza radikalskega kluba in politike NRS. Raznaša se govorica, da poda Pašić ostavko celokupne vlade, ker hoče končno razčistiti odnose s svojimi protivniki. Drugi menijo, da se z ostavko g. Vukičevića pričae končna ofenziva Pašićevih nasprotnikov. Govori se tudi, da iz napete situacije ne bo drugega izhoda nego nove volitve.

p Naše ponižanje. V zun. ministstvu izjavljajo službeno, da je smatrati incident med Jugoslavijo in Italijo za popolnoma likvidiran. Iz Rima pa službeno javljajo, da je jugoslovanski poslanik Antonijevič posetil ministrskega predsednika Mussolinija ter mu izrazil v imenu jugoslovenske vlade obžalovanje radi napadov na italijanske konzulate. — Agenzia Stefani poroča sedaj, da je dala jugoslovanska vlada Italiji zadoščenje povodom zadnjih incidentov. Te satisfakcije so: 1. Nemudom se odstavi veliki župan v Zagrebu. 2. Jugoslovanski poslanik v Rimu izrazi italijanski vladi obžalovanje radi napadov na italijanske konzulate v Jugoslaviji. 3. Zunanji minister dr. Ninčić isto stori napram italijanskemu poslaniku v Beogradu. 4. Povodom demonstracij aretirane osebe se ne izpuste na svobodo, ampak se izročijo sodnijam. 5. Vsa po demonstracijah povzročena materialna škoda se povrne. 6. Politične oblasti na Krku se izmenjajo. — Agenzia Stefani pristavlja, da je večina teh odredb že izvršenih. To je res! A kaj store Italijani?

p Še Vatikan je proti nam! Iz Rima je dospela vest, da je bil v torek zavod sv. Jeronima, ki je namenjen vzgoji jugoslovenskega duhovniškega naraščaja in kateri je po rimskem paktu prešel pod zaščito in vpliv naše države, nasilno iztrgan iz naših rok ter poitalijančen. Vatikanska politika se je zadnje čase podala popolnoma v fašistovsko službo. Službeni papeški list »Osservatore Romano« piše fašistovske članke, katoliška stranka popolarov je morala izstopiti iz opozicijske zveze ter sprejeti fašistovski ultimatum, da prepogojno opusti abstinenčno politiko, na zahtevo Vatikana tudi ustavi glavni organ stranke »Popolo«, ki je ostro nastopal proti fašizmu. Sedaj se je Vatikan pridružil tudi protijugoslovenski politiki fašistovskih krogov ter je obenem ustregel intrigam visokih zunanjih cerk

Bum — bum.

(Konec.)

Jacques Legrand se končno odloči k poslednjemu koraku. Napoti se v cirkus, zaprosi za klovnov naslov in stopa plaho, drhteč od razburjenosti po stopnicah, ki vodijo do umetniškega stanovanja na Montmartru.

Vedel je, da nekateri umetniki igrajo in pojo po salonih. Morda bo tudi klovn pripravljen obiskati malega bolnika.

Toda to sedaj ni bil Bum—bum, nego gospod Moreno, ki je sprejel Jacquesa v svojem elegantnem stanovanju, v katerem je bilo polno knjig, slik in drugih umetniških predmetov.

Jacques ga je gledal in ker ni spoznal v njem klovna, je zmedeno vrtel v rokah svoj mehki klobuk. Gospod Moreno je čakal. Oče se prične opravičevati. Bilo je neprilичno, da je prišel nadlegovat . . . Toda dete je težko bolno . . . Divno dete, gospod! Tako pametno! Vedno je bil prvi v šoli, razen v računu, ki mu nikakor ni hotel v glavo . . . Mali je sanjač! Da, sanjač . . . In dokaz temu . . . Jacques se slednjič vendar ožunači!

»Dokaz temu je, da Vas hoče videti, da misli samo na Vas in da ste Vi zanj zvezda, ki jo vedno gleda in ki bi jo rad objel . . .«

Ko oče konča, si z onemoglo gesto obriše znojne kaplje s čela. Ne upa si pogledati klovna, ki ni odmaknil pogleda z delavca.

»Kje stanujete?« vpraša Bum—bum.

»Tu blizu, v tretji ulici.«
»Pojdimo«, reče klovn. Če že Vas mali želi videti Bum—buma, naj ga vidi.

III.

Ko se vrata pred klovnom odpro, zakliče Jacques Legrand radostno svojemu sinu:

»François veseli se. Evo Bum—buma!«

Detetu zažari lice od radosti. Vzpe se, naslanjajoč se na materino roko, pogleda k vratom in vidi človeka v črni suknji, kojega lice se mu široko nasmilja. Toda tega človeka ne pozna. In ko mu reče oče: »Evo Bum—buma«, nasloni deček počasi, otožno svoje čelo na materino roko in zašepče obupano:

»To ni Bum—bum!«

Klovn se približa postelji in se ozre na malega bolnika z globokim, resnim, milim pogledom. Nato pogleda očeta vsega v skrbeh in obupano mater, odkima z glavo in se nasmehne: »Dete ima prav: to ni Bum—bum!« In odide.

»Ne bom ga več videl, nikoli ne bom videl Bum—buma!« je tožilo dete obupano.

Toda po preteku pol ure se vrata naglo odpro in med njimi se pojavi v pisanem oblačilu, posutem z zlatimi zvončki, s šiljasto čepico na glavi, z zlatim metuljem na prsih in hrbtu, z nasmeškom na obeljenem licu in pordečelimi ustnicami — pravi Bum—bum iz cirkusa. Bum—bum, ki so se mu divili vsi cirkuški posetniki, po katerem je tako silno kopnel mali François. A na beli postelji prične mali bolnik z življenskim veseljem v obeh, smeje se, plaka, srečen, rešen tapšati s svojimi suhimi ročicami in klicati:

»To je Bum—bum! To je moj Bum—bum! Evo Bum—buma! Živel Bum—bum! Dober dan, Bum—bum!«

IV.

Ko je prišel zdravnik, je našel kraj Françoisove postelje belo okičenega klovna, ki je spravljal dete neprestano v smeh, mu dajal zdravilo in govoril:

»Ako ne vzameš tega, Bum—bum ne bo več prišel!« Nato je ogovoril zdravnika:

»Gospod doktor ne bodite ljubosumni . . . Zdi se mi, da pomaga moje

spakovanje malemu istotako, kakor Vaša zdravila.«

Oče in mati sta plakala veselja. Dokler si mali François ni povsem opomogel, je prihajal vsak dan pred hišo voz, iz katerega je izstopal moški v visokem iopiču in ovit v čudno ogrinjalo, iz katerega je zrlo samo belo oličeno veselo lice.

»Koliko sem Vam dolžen, gospod?« vpraša Jacques klovna, ko je dete zopet prvokrat zapustilo hišo.

»Prijateljski stisk roke«, odgovori klovn.

Nato poljubi dečku lici, ki sta zopet žareli v rdečici, in pristavi:

» . . . In dovoljenje, da smem na svojih posetnicah zapisati: Bum—bum, zdravnik—akrobat, osebni zdravnik malega Françoisa.«

— rp —

FICLIPLUCL:

Poročilo s kandelabra.

(Resnicoljubna povest.)

Pri nekih volitvah v francoski parlament je kandidiral na nevtralnem, najbrž Pegazovem programu tudi solzavi Lamartine. Dasiravno ženske se niso imele volilne pravice, je bil izvoljen. In ko je kot nevtralec vstopil v Burbonsko palačo, so ga poslanci

venih dostojanstvenikov. Izzval je spor z dosedanjo upravo zavoda, ki je uživala polno zaupanje jugoslovenske vlade, ter je odstavil rektorja zavoda msgr. Biasottija ter prorektorja msgr. Butkovića. Prvi je sicer Italijan, a je bil skrajno korekten in lojalen upravitelj zavoda, drugi je Jugosloven in znan kot naroden duhovnik. Vodstvo zavoda je papeška Stolica izročila zagriženemu Italijanu duhovniku Nardoniju, ki uživa polno zaupanje fašistovskih krogov. Novi upravitelj je takoj italijaniziral vso upravo in poroča se, da je sprejel celo vrsto gojencev, ki jih je prejšnji rektor odstranil. — V vseh narodnih krogih je ta korak Vatikana, ki ga je smatrati za naravnost sovražen akt proti Jugoslaviji, vzbudil največje ogorčenje ter se smatra kot direktno izživanje povodom predstoječe obnovitve pogajanj za konkordat.

Po atentatu na Mussolinija. Kompetentne oblasti so te dni proučile vse okoliščine, ki so v zvezi z nameranim atentatom na Mussolinija dne 4. novembra. Ugotovile so, da bi imele izvršenemu atentatu na mlinskega predsednika slediti oborožene vstaje po vsej Italiji. Agenzia Stefani je sedaj objavila, da se zbornica otvori v sredo, dne 18. novembra. Na prvi seji bo vlada predložila zbornici zakonske načrte glede ukrepov proti političnim emigrantom. Nadalje je bilo sklenjeno, da se sestane ministrski svet v soboto. Na tej seji poda Mussolini daljše poročilo o zunanje-političnem položaju. Sodni svetnik komendant Marcano, ki vodi sodno postopanje proti poslancu Zaniboniju, generalu Capellu in drugim obtožencem radi nameravanega atentata na Mussolinija, je imenoval za Zanibonijevega uradnega branitelja senatorja Scialoja, predsednika rimske odvetniške zbornice. Senator Scialoja pa je odklonil braniteljsko funkcijo z motivacijo, da je večkrat odsoten iz Italije radi važnih političnih poslov v inozemstvu, vsled česar se ne more kakor prej posvetiti pravnemu poklicu.

Potopna povodenj.

Prvo leto tega stoletja je bilo tako kakor je leto 1925. Takrat so bile v Celju, okoli in po vsej Sloveniji tolike povodnji kakor sedaj! — V petek dne 6. novembra je začelo deževati in deževalo je do četrta pod večer dne 12. t. m. Posledica je bila grozna povodenj. Kaj bi veliko pisali o njej, ko jo je vsakdo sam videl in ko so jo čutili zaselki, naselbine in pokrajine?

Svoj višek je voda dosegla v četrtek ob dveh popoldne. Takrat je bilo Celje kakor otok sredi deročih valov, ki ga vztrajno izpodjedajo. Sedaj ni bila Savinja tista, ki bi nas toliko spravljala v nevarnost, ampak Voglajna s Koprivnico je bila povzročiteljica vseh neprilic, nezgod in nesreč. — Precejšen del mesta je bil pod vodo. Hiše pri gimnaziji in protestantovski cerkvi so

politiški odstopili z radovednostjo: »Kam, na katero stran boste sedli?« Lamartine pa žalostno: »Na strop.«

Na to in še na marsikaj sem pomislil, ko sem otvoril vrata, skozi katera se je v soboto prišlo na Martinov večer v Celjskem domu. Novi najemnik restavracije, g. Tomec, je odpiral drnžabni dom celjskih Slovencev za letošnjo sezono. Izšolan na Bledu, je velikopotezno povabil Slovence na zabavo na predvečer svetnika, ki je bil tako ponižen, da je priredil v najhujšem mrazu steeple-chase s polovico suknje, o kateri nam legenda žal ne poroča, če je po delitvi z beračem pokrivala zgornjo alispodnjo polovico njegovega, z jekleno mrzlim mečem opremljenega golega telesa.

Da povzamem: Zagledal sem sijajno razsvetljene prostore, zasedene do grla z najživahnijejo družbo, ki si jo na tem svetu utegneš misliti. Bil bi res v zadregi, kam naj sedem, da se nisem spomnil na la Martina. Zagledavši na stropu tisti sijajni svetilnik, sem vzel brzo pri buffetu 10 makovih stručk, 10 cigaret, 1 kozarec in 1 liter rdečega vina ter porabil splošno zamaknjenost, splezavši na rečni svetilnik. Tam sem se varno utaboril in se že naprej veselil, da me magistratni števec, tisti, ki je predstojnik za listke, ne bo opazil, ker se mu bo bleščalo.

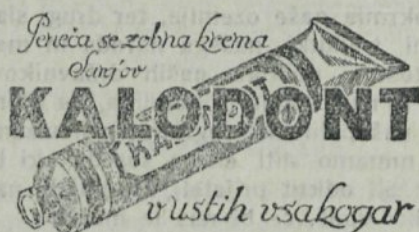
G. Tomec, vajen na internacionalno družbo, si je pač mislil: Samo da so

Zdravje in sreča

Mamica in otročiček, vsa čista dehtita žarita svežosti, okusna, oskrbovana. Veselo zdravje se smeje z lestečimi zobmi

Dnevna gojitev s »Kalodontom« je najsigurnejša pot, da obvarujete lepoto in zdravje Vaših zob.

bile deloma nedostopne, po Ljubljanski cesti se ni dalo iz mesta, okoli bolnice je bilo jezero — po dvorišču povsod in v poslopih globoka voda. Mimo Arkovih, Vehovarjevih in Pertinačevih tvornic in med uradniškimi hišami za železnico, ki so bile vse visoko v vodi, je divjal veletok. Most preko Koprivnice pri rudarski šoli in preko Sušnice pri protestantovski cerkvi ni več požiral; zato se je voda jezila in razlivala pri Invalidskem domu po ulici Simona Gregorčiča proti mestnim osnovnim šolam in po Miklošičevi ulici. Kamor je voda segla, so bile kleti polne vode in v hiše se ni dalo priti. Po nekod so imeli ljudje pripravljene lestvice. Na spodnji strani Aškerčeve ulice je bilo vse pod vodo in voda je silila od železniške strani do vežnih vrat. Prehod skozi podlazi pri železnici pod Rebeuscheggom je bil nemogoč. Radi premočne struge tudi niso porabljali čolna.

Ob štirih popoldne se je že opažalo, da voda pada. Takrat je tudi pone-

havalo deževati. Nato pa se je voda začela hitro umikati. A začudeno so gledali Celjani, ko v temi niso imeli luči. Povodenj je namreč bila poškodovala pri Westenu stari transformator. Po ulicah so svetili ognjegasci s plamenicami. — V petek pa je prišla še druga nesreča: Vode ni bilo, ker se je pokvaril vodovod.

Šolarji so bili v četrtek že predpoldne spuščeni domov, ker so takrat odhajali zadnji vlaki. Vseposvodsdo mestu je bilo veliko razburjenja. Okoličani so po nekod mogli še le v petek ob dveh ali treh v jutro domov, ker se voda ni prej otekla.

Najhujša povodenj, ki jo beleži zgodovina, je bila v Celju 25. septembra 1672. Takrat je bila tolika, da so jo morali zrastni možje n. pr. na križišču pred današnjo Kreditno banko gaziti do pasa.

Poročila o povodnji prihajajo iz vseh strani Slovenije. Začasno je bil v četrtek ustavljen železniški promet. Med Ponikvo in Poljčani je zemlja zasula vlak, med Štorami in Št. Jurjem je izpodjedla progo, pri Zapršiču je uničila železnico. Tudi pri Ormožu je bila železnica pokvarjena; Št. Ilj ob meji je bil pod vodo. V Prekmurju je bilo strašno. Vsa Murska Sobota je bila v vodi. Voda je segala do dva metra v hiše.

Poškodovanih je kakih 150 hiš in okoli 1000 ljudi je prizadetih. Od Ptuja do Velike Nedelje je bilo vse pod vodo. Pri Vidmu je plaz nekoliko poškodoval progo. Ponekod — kakor v Trnovljah — so ljudje klali svinje od strahu, da jim utonejo. — Škoda, ki jo je voda povzročila, se ceni že sedaj na mnoge milijone.

Gledališka predstava odpade v petek radi tehničnih ovir. Predstava »George Dandin« se bo vršila v nedeljo 15. t. m. ob štirih popoldne. Že kupljene vstopnice veljajo za nedeljsko predstavo. Reprize pa ne bo.

Celjska kronika.

c V lastni zadevi. Radi tehničnih ovir smo morali opustiti dosti gradiva in si v naglici pomagati. Zaključili smo redakcijo pred časom, da bi spravili list brez električnega toka pravi čas iz stroja.

c Voda in elektrika. V Celju ni ne vode ne luči. Poplava je namreč pokvarila vodovod pri Vitanju, a istotako je tudi poškodovan stari transformator v Gaberju, preko katerega sedaj dobivamo falski tok. Ko bo deloval novi falski transformator, se taka neprilika ne bo mogla pripetiti.

c Proračunska seja — odložena. Proračunska razprava občinskega sveta celjskega, ki bi se bila imela vršiti v petek dne 13. t. m., je preložena na prihodnji teden, ker odseki s svojim delom še niso uspeli.

c Mestni urad ne posluje. (Razglas.) Vsled snajenja uradnih prostorov

mestnega magistrata je mestni urad v četrtek dne 19. t. m. popoldne in petek dne 20. t. m. cel dan zaprt. Stranke, ki so povabljeni za četrtek in za petek k mestnemu magistratu, se naj zglasijo v soboto dne 21. t. m. ob navadnih uradnih urah. Mestni magistrat celjski, dne 10. novembra 1925. Župan: Dr. Hrašovec, s. r.

c Mestno gledališče v Celju. Uprava gledališča opozarja občinstvo, da mora naročene vstopnice za operno predstavo dvigniti in vplačati pri blaginiku g. Hubertu (Goričar & Leskovšek) tekom pondeljka in torka. Kdor bi do torka 17. novembra do šestih zvečer naročene vstopnice ali lože ne vplačal, se bo ista brez izjeme prodala dalje. Naval občinstva na blaginjo je bil tolik, in neupravičene nevolje in kritike se je izneslo od občinstva na gledališko upravo več kot dovolj, zato pa bo uprava postopala tudi z vso poslovno doslednostjo ter ne bo delala za prav nikogar izjem. Za bodoča operna in dramska gostovanja pa vnaprej sporočamo občinstvu, da rezerviranja ni in da se bo po teh izkušnjah predvsem skušalo v prvi vrsti ustreči rednim obiskovalcem gledališča iz Celja in dežele. Popoldanske nedeljske operne predstave bi naj bile namenjene v veliki meri občinstvu z dežele, ki pri prvem gostovanju še ni moglo v zadostni meri dobiti vstopnic. Kdorkoli pa izmed naših rednih obiskovalcev gledališča v Celju meni, da se mu je topot zgodila krivica, naj blagovoli to sporočiti in naj bo že vnaprej zagotovljen, da se mu bo ustreglo prihodnjič. Kritika tistih mnogostevlinih Celjanov in Celjank, ki so doslej povsod in ob vsaki priliki čutili potrebo, da so zabavljali na naše gledališče in se ga dosledno izogibali, češ da so se za gledališče že dovolj »žrtvovali« v parketu in v ložah, pa za gledališko upravo ni bilo in ne bo merodajna.

c Mestni kino. Ker se javnost živahno zanima za otvoritev Mestnega kina, na katerega predstave se je v pretekli sezoni zelo navadila, lahko sporočimo iz zanesljivega vira, da se kino otvori kljub temu, da je deževje prezidavo in preureditev zelo oviralo, v najkrajšem času, na vsak način pa še ta mesec. Preureditev kina bo presegala naše pričakovanje. Dvorana bo ena najmodernejših v Jugoslaviji — kolikor vemo, ni v Jugoslaviji dvorane z električno kurjavo —, in bo v polni meri ustrezala zahtevam občinstva po udobnosti. Svetujemo pa podjetniku, da si nabavi kar najboljše filme. Saj v pretekli sezoni smo bili Celjani precej zadovoljni, a želeli bi si še bolj izbranega programa. Nekateri bi tudi radi videli »Nibelunge« nadkriljajoči »Königsmark«, dalje »Mont Everest«, »A-mundsenov polet«, in kaj sličnega. Seveda ne smeta manjkati — to pa le tu in tam — Pat & Patachon, da bi se včasih malo skupno ponorčevali.

c V mesecu oktobru 1925 so umrli: V mestu: Makso Bevc, 2 in pol meseca star otrok služkinje in Stanislav

dobre volje skupaj, in zabava se rodi, kot Venus, iz pene rojena. No, celjski Slovenci so gotovo nadkrilili vse njegove nade. Prosim:

Prišel sem točno ob 8. uri; vse zasedeno. Mislim sem, da se led šele taja, pa ti vrvi in šumi kot v panju, ki je pričel rojiti ob 4. uri popoldne. Pred garderobo si pulijo točneži lase (eden celo baroko), ker se ne morejo sleči, kolikor je garderoba v ta namen na razpolago, pred »domom« pa trije zakasneli na glas preklinjajo. In da ni Lamartine svojčas uspešno kandidiral, pa bi bil jaz četrti prokletnik.

Pa ne, da bi se zabavala le vsaka miza, vsaka družba zase. Oh ne; vladala je tako splošna prisrčnost, naganjivost, šaljivost, da se je nasmihalo, govorilo ter quasi poljubovalo in objemalo vse kar ni pri miru sedelo in molčalo. Takih pa ravno ni bilo, razum mene. Nikake razlike ni bilo, ne med starostjo in mladostjo, ne med uniformo in civilom; prav vsi sloji so bili zastopani; ni manjkala niti predstavnik ambulantihi bolnikov okrajne bolniške blaginje.

Najbolj edina pa si je bila celokupna velika dvorana, mala dvorana, galerija in postrežba v nestrpnosti, s katero se je pričakovalo v nežnih in kosmatih prsih kolo, ples.

Ko je kapelnik res izborne godbe dvignil taktirko na tisti posebni način, je že vse šepnilo naenkrat: »Zdajle«

In predno je bilo sploh jasno, kaj godba igra, je staro in mlado plesalo nabasano polno kolo, da gospodje častniki niti zraven niso mogli. In so bili nad vse prijetno presenečeni! Ti prešmenjeni Slovenci, ki jim heroična preteklost ni dala časa in miru, da bi si omislili svoj narodni ples, so v osmem letu po prevratu tako intenzivno sprejeli kolo svojih južnih bratov, da so naše dame neglede na sta-hopsa! — mladost priskočile, ne da bi čakale gospodov.

Že drugo kolo je pritisnilo vse mize ob zid, zdrobilo s svojo živahnostjo steni med veliko dvorano in malo ter garderobo, in se odvilo baje šele v kolodvorski restavraciji.

In še so bili mnogi skoro neštevilni aranžerji nezadovoljni. Eden od teh prenapetežev je skočil na oder in hotel opozoriti: »Kolo!« Ogorčena družba ga je ne, da bi bila prekinila ples, enostavno zmašila v bivšo suflerjevo škafijo, preden je zinil. Tako je prav!

Nič slabše ni bilo pri drugih plesih, valčkih, nebroj kadriljah; foxtrovov, shimijev bostonov, tangov itd. itd. si pa sploh ne upam omeniti, ker so bili samo obsebi umevni, celo pri 70 letnih starčkih in damah neznane rojstne letnice.

Najefektnejša točka, je spontano, elegantno in z globokim ritmičnim čustvovanjem podani, celo v Celju še nepoznani ples »Piffpaffpuff« (akcent

na vseh treh zlogih), ki ga je predvajal mlad par, sam, ob zvokih potpurija iz »Dreimäderlhaus-a« ravno pod menoj, ko sem grizel makove stručke. Vse je na mah potihnilo in trepetaje ter v ekstazi vsklikalo »Ah« (dame) in »Ha« (gospodje). Meni pa so se sipala makova zrnca, ko so se odluščila, kot mana na parket...

Frenetičen ples me je zdramil iz zamaknjenosti Hafiza, godba je utonila v hrupni zahvali družbe drznima umetnikom; ko se je dvorana pomirila, je pa godba v zmoti, da velja ploskanje njej, svirala potpuri s še večjo ubranostjo do konca.

In nato je sledil ples na ples do zgodnjega jutra. Razpoloženje se ni hotelo več poleči; tople pernice so zaman čakale na mehka telesa, ki so raje neugnano plesala. V poznih urah so pričeli odhajati prvi, s solzami v očeh in mahaje z robci (kakor pri odhodu z vlakom). Zadnje goste pa je bajerazgnala požarna drambaz brizgalno.

Mene takrat ni bilo več blizu, kajti nesreča ne počiva; nogo so mi otrpneli — ni čuda, saj nimajo oči, da bi videle, in ušes, da bi slišale — in štrbunknil sem med pavzo s svetilnika. Imel sem toliko prisotnosti, da sem se v padanju spremenil v natakarija ter se kot tak položil na tla; tako je vsaj zgledalo, da se mi je radi prevnete postrežbe spodrsnilo, in sem lahko nepoznan izginil. Res, lepo je bilo!

Danes v soboto vsi na Martinov večer Obrtnega društva v Narodnem domu.

Mnogo zasluževati

delati in pridobivati denarja moremo edino le s povsem zdravimi rokami in nogami. Ako se naših udov polote vztrajne bolečine

ter začne trgati, zbadati, bosti in mučiti, tedaj je to velika zapreka pridobivanju. Kako blagodejno se izkaže v teh težkih urah drgnjenje in umivanje z našim že skoraj 27 let priljubljenim, bolečine olajšujočim domačim sredstvom Fellerjevimi »Elsafludom«! Zelo koristen je pri reumatičnih bo-

lečinah, gri glavobolu, zobobolu; krepi in osvežuje mišičevje in živce pa prinese zdravo spanje in novo moč za delo. Odzno- traj in odzunaj močnejši izdatnejši in več- jega dejstva kot francosko žganje in naj- bolji kosmetikum te vrste. 6 dvojnatih ali 2 veliki specialni steklenici 63 Din, 12 dvoj-

natih ali 4 specialne steklenice za 99 Din, 36 dvojnatih ali 12 specialnih za 250 Din, že obenem z zabojem in poštino razpošilja po povzetju lekarnar Eugen V. Feller, Stubi- ca Donja, Elsatrg 356, Hrvatska. Posa- mezne steklenice Elsafludja po 10 dinarjev v lekarnah in sorodnih trgovinah.

Šusteršič, 26 dni star otrok jetn. paz- nika: v javni bolnici pa: Vilma Knez, 16 let, krojaška vajenka, Marija Gradec; Ernestina Tertain, 58 let, žena vpok. podmaršala, Celje; Desanka Hajdin, 18 let, hči uradnika, Beograd; Jože Skri- njar, 35 let, hlapec, Topolštica; Alojzij Kolar, 7 let, sin kovača, Tolsti vrh; Uršula Golob, 68 let, dninarica, Sv. Jur ob juž. žel.; S. Verena Vrtačnik, 37 let, usmiljenka, Celje; Angela Aschenber- ger, 3 let star otrok, Velika Pirešica; Marija Vrečer, 57 let, žena vpok. ru- darja; Anton Fürst, 50 let, mali posestnik, Sv. Vid pri Grobelnem; Franjo Kališnik, 26 let, trgovec, Okolica Celje; Anton Podrgajs, 73 let, mestni revež, Celje; Anton Jeršinovič, 48 let, gimn. ravnatelj, Celje; Tinko Nestor, 39 let, učitelj, Ruski Krstur; Ana Oglai- ner, 51 let, obč. reva, Auče; Marija Bikošek, 49 let, dninarica, Bezovica. Skupno je torej umrlo v Celju 18 oseb, 2 v mestu in 16 v javni bolnici.

c Organizacija natakarejev. V če- trtek popoldne ob treh je bilo v ka- varni Evropa napovedano zborovanje celjskih hotelskih, kavarniških in go- stiliških nameščencev. Ta izredni čas je bil kriv, da je bil obisk slab. Na- vzoči delegat iz Ljubljane je poročal o sedanjem stanju v tej stroki in po ob- širni debati je bilo sklenjeno osnovati lokalno organizacijo, katera takoj začne delo za sklicanje glavne skupščine.

c Nadomestne volitve v pridob- ninsko davčno komisijo. Gremij tr- govcev v Celju naznanja, da se vršijo volitve v pridobninsko komisijo v ne- deljo, dne 15. novembra t. l. za Celje- mesto pri davčni oblasti I. stopnje (poslopie poštnege urada) od 8. do 13. ure. Članom volilnim upravičencem je gremij razposlal posebne pozivnice, iz katerih lahko vsak razvidi, v kateri razred davčne družbe spada in za ka- terega ima voliti. Kandidati za vsak razred so v pozivnicah imenovani. Dolžnost vsakega člana je, da se vo- litev zanesljivo udeleži.

c Povodenj v Celju in celjski okolici ter stavbišče za novo oko- liško šolo. Nasprotnikom stavbišča za okoliško šolo bodi konstatirano, da ni bil pri zadnji povodnji pod vodo samo prostor na Dolgem polju, kjer se na- merava postaviti nova okoliška šola, temveč tudi prostor pri Sv. Maksimi- lijani in vsi dosedaj kupljeni prostori — po številu menda že osem. Tokrat je bila pod vodo tudi mestna osnovna šola. Temu se je pač težko izogniti v Celju in celjski okolici, dokler se ne regulira Savinje, in težko je najti mesto, ki ne bi bilo izpostavljeno povodnji. Kúpovanje tolikih prostorov za novo šolo ima samo zavlačevalen pomen. Okoliška občina hoče iskati zopet novo stavbišče, s čimer bi se zavlekla gra- ditev nove šole, ki je tik pred raz- pisom. Šolske oblasti opozarjamo, da posežejo že enkrat vmes in prisilijo občino, da se bo zavedala svojih dolž- nosti v takem industrijskem kraju. Vsaka gorska občina ima lepše šolsko poslopie; ta industrijska občina pa nima poleg podrtine za deško šolo niti ne deklishe šole.

c Občeslovensko obrtno društvo v Celju ponovno vabi na Martinov večer, ki se bo vršil v soboto, 14. no- vembra v spodnjih prostorih Narodnega doma. Vstop je prost.

c Družaben sestanek na Laškem. V nedeljo, dne 15. t. m. se bode vršil v dvoranah Toplic na Laškem družaben sestanek vseh zabave in razvedrila željnih. Pri sestanku, katerega začetek je ob štirih popoldne, bo koncertirala polnoštevna vojaška godba iz Banje- luke, a prepeval bo pevski zbor z Zi- danega mosta. Laščani se nadejajo, da se sestanejo z mnogimi Celjani, ki jih utegne privabiti izborna in pozorna po- strežba, ter dobra godba in lepo petje. Vstopnine ni, ker igra godba iz naklo- njenosti. 1146

c Požarna bramba v Levcu pri- redi v nedeljo 15. novembra ob 3. uri popoldne v gostilni g. Antona Zadel,

poprej Perger, domačo veselico z razno- vrstnim sporedom. Vsi, ki želijo pri- jetne zabave, so k prireditvi vljudno vabljeni. 1139

Podgane, stenice, molje ugonobi
Ratol, Stenoi, Gamadin.
Oddelek RATOL, Zagreb, Bienička 21.

Kino.

Kino Gaberje. Samo za tri dni je bilo mogoče dobiti, to je četrtek 12., petek 13. in soboto 14. novembra 1925 »Črno proročanstvo zvezd«. (In den Sternen steht es geschrieben.) Prekrasna drama o ljudeh in zvezdah v 6 dej. Igrata lepa in najboljša igralca Marija Mindzenti in Jack Mylong. Za mladino ni dovoljeno. — V nedeljo 15. in pon- deljek 16. nov. igra Harry Liedke v najnovejši veseloigri »Zadnja pusto- lovščina Teddya«. (Der tolle Teddy). Senzacija v 6 dej. Ne zamudite si ogle- dati najbolj priljubljenega Teddya. Za mladino dovoljeno. Predstave ob de- lavnikih ob 8. uri, ob nedeljah in praznikih ob pol 4., pol 6. in 8. uri zvečer.

Širom domovine.

š Režijske karte za brzovlake. Premetno ministrstvo je izdalo odredbo, da se režijske karte za brzovlake iz- dajajo odslej samo po odobrenju di- rektorja in inšpektorjev posameznih železniških direkcij.

š Prvi razred osebnih vlakov se odpravi. Frekvenca potnikov I. razreda

Dne 8. novembra naznanjena prostovoljna dražba

pohištva (kuhinja, spalna soba in soba za gospoda nekega odpuščenega uradnika) električni motor, gips itd. se bo vršila šele v **nedeljo, dne 22. novembra 1925** ob 2 uri popoldan.
Tovarna za kamenino STRUPI & VASOLD, GOTOVLJE, postaja Žalec.

Velika prodaja damskih plaščev!
Trpežni športni Din 400.-, modni ševjot 550.-, velour la. 600.-, velour lala 720.-, gladki suknjeni 800.-, fini modno-suknjeni 900.-.
MODELI
velour z »Biberette« kožo 1020.-, modno suknjo z »Elektrik« 1330.-, Eskimo velour s Panterkanin 1650.-, najnovejši modeli s Chinchilla opusom 2600.-, 3000.- v ve- letrovini
R. STERMECKI, Celje. Cenik zaston. Vsak kupec dobi darovnico.

Premog iz vseh rudnikov dobavlja in dostavlja na dom
FR. JOŠT, CELJE, Aleksandrova ul. 4.
Plačilo tudi na obroke.

Prodajam posestvo

v Petrovčah, Sav. dol., obsto- ječe iz hiše, gosp. poslopja, vrta in 3 njiv. Naslov v upravi.

„JORA“ slaščičarna Celje, Dečkov trg 6 na debelo — na drobno.

Lastna izdelovalnica kandit, čokoladnih 50 bonbonov in slaščic. 9 s

Pozor! 3—1 **Pozor!**
Pravkar došli damski fini novi filc klobuki (nakiteni) Din 100.—
filc klobuki za otroke „ 58.—
Izvršuje tudi popravila žametnih klobukov po ceni Din 50.— do 60.—.
Franč Cerar, modes, Celje, Gosposka ulica 27.

V krojačnici za dame in gospode
IVAN BIZJAK, CELJE
Prešernova ulica, zraven magistrata
so cene fazoni zelo nizke.
Postrežba zelo točna in solidna. Na razpo- lago so tudi vzorci raznega suknja iz prvo- vrstne tovarne v bogati izbiri in nizki cen. 1033
Se priporoča! 56

smrekovega okroglega lesa

(plohe) z izvrstnim finim letnim dorastom (feinjährigst) popolnoma brez vej, 35—60 cm premera, 4—6 m dolgo, iz zimskega sečja 1924/25/26, pripravno za rezonančni les. Tudi manjše količine se prevzamejo. Zelo dobra cena, takojšnje plačilo. Odprema v 4—8 tednih. Oferirajte na:

Vitanjsko šumsko velepo- sestvo B. Gj. Pušić u Vitanju, Slovenija.

Opremljena soba

s posebnim vhodom in električno razsvetljavo se takoj odha boljšemu gospodu. Naslov v upravi

„INKRA“ industrija kravat D. Cerlini & Comp. Celje.

Velika izbira vseh vrst kravat. Vedno no- vosti od najcenejših do 60 najfinejših kvalitet. 43
Cene konkurenčne!

Pohištvo!
Kdor si želi nabaviti proti jamstvu tudi na obroke krasno in trpežno pohištvo kakor: **spalnice, jedilnice, kuhinjsko opremo, modroce, mize, stole, 3 žične vloge i. t. d. i. t. d.** 2 po najnižjih cenah, naj kupi pri trvdki **M. Andlovic, palača »Prve hrvatske štedionice«** podružnica Celje, Krekov trg.

Iščem v podnajem eno ali dve prazni sobi

s Souporabo kuhinje za takoj. Plačam za pol leta naprej. Naslov v upravi. 1-3

Damska in moška konfekcija

IVAN KOS, Celje,
Prešernova ul. šte. 17.
Cene solidne! Izbira velika!

SALAMA

prvovrstna nova ruba, povsem zrela **se dobi povsod.**
Prva hrvatska tvornica sa- lam, sušena mesa i masti **M. Gavrilović-a sinovi d. d.**
Petrinje.
Zastopstvo za Celje in okolico: **R. Buno in drug** Celje. 12—3

Brivnica
na KRALJA PETRA CESTI 27, CELJE, se priporoča. Dobra in snažna postrežba. Razen nedelje in sobote striženje 4 Din brivsko 'milo 5 Din samo 4 Din prvovrstno 5 Din
Sprejem tudi britve v hrušenje. Lastnik: **MATIJA BUKOVČAN.**

Proda se posestvo

v Matkih št. 15, občina Sv. Pavel pri Preboldu. V hiši se nahajata gostilna in trgovina. Pogoji se izvejo pri gostilni- ničarju ŠUPERGERJU na Lopati pri 3 Celju. Prekupci so izključni. 3 s

62 52—43 **Ant. Lečnik**
O urar in juvelir O
Celje, Glavni trg št. 4
(prej Pacchiaffo).

ZAHVALA.
Vsem, ki ste v času prezgodne smrti naše ljubljene rajne soproge, gospe **MARIJE TUCHTER** sočuvstvovali z nami, posebno pa še onim, ki ste jo spremili k večnemu počitku, izrekamo tem potom iskreno zahvalo.
Posebno se zahvaljujemo še g. za- stopniku JGS g. Vengustu, gasilnima društvoma v Trnovljah in Gaberju, ki sta se udeležili pogreba korporativno in z lastno godbo ter s svojimi na- čelniki gg. Fazarincom, Žoherjem in Pušnikom.
Bog plačaj!
Trnovlje, dne 10. nov. 1925.
Žalujoči rodbini Tucher in Rezar.

CELJSKA POSOJILNICA B.

Stanje hranilnih vlog nad
Din 50.000.000.—

V lastni palači Narodni dom.

Stanje glavnice in rezer.
Din 4.000.000.—

Sprejema hranilne vloge na hranilne knjižice in tekoči račun ter jih izplačuje točno in nudi za iste najboljše obrestovanje in največjo varnost. Izvršuje vse denarne, kreditne in posojilne posle. Kupuje in prodaja devize in valute.

— Podružnica v ŠOŠTANJU na GLAVNEM TRGU —

Stanovanje

lepo, moderno, obstoječe iz 3—4 sob, iščem za takoj proti najemnini od 1000—2000 Din. Ponudbe na upravo »NOVE DOBE« pod »MODERNO STANOVANJE«.

Pozor, upokojeenci!

Zamenjam stanovanje, obstoječe iz 3 sob, kuhinje, verande, v najlepši okolici Celja, na razpolago vrt za zelenjavo, prilika za gojitev perutnine na veliko, — z lepim stanovanjem od 3 — 4 sob, kopalno sobo i. t. d. v mestu Celju proti mesečni odškodnini (razen najemnini) Din 600—1000. Resne ponudbe na upravništvo »Nove Dobe« pod »Stanovanje v mestu«.

Kemično snaženje in barvanje oblek Ivan Taček ml.

Gosposka ulica 16 Celje Gosposka ulica 16

Slavnemu občinstvu naznanjam, da sem od 1. novembra naprej zelo znižal cene za snaženje in barvanje oblek ter prosim cenj. občinstvo, da se pri oddaji na to ozira. Izdelovanje je kolikor mogoče točno in zanesljivo.

Cene za kemično snaženje:

1 moška obleka	od Din 30.— naprej
1 ženska površna obleka	30.— "
1 kostim (jopa in krilo)	30.— "
1 plašč	35.— "
1 bluza	7.50 "

Cene za barvanje:

1 moška obleka od	od Din 70.— naprej
1 kostim (jopa in krilo)	65.— "
1 površnik	70.— "
1 krilo	25.— "
1 bluza	7.50 "
1 površna obleka	40.— "

Z odličnim spoštovanjem se priporoča **Ivan Taček ml.**

Veliko izbiri najrazličnejših enodružinskih, trgovskih, gostilniških in večjih stanovanjskih hiš, vil, gosposka, gozdna in kmečka posestva v različni velikosti, vs-kovrsta industrijska in obrtniška podjetja, stavbene parcele itd. po zelo znižanih cenah in ugodnimi pogoji

ima v prodaji

Realitetna pisarna **Arzenšek & Comp.** Celje, Kralja Petra c. 22.

Sukno

angleško in češko kupite za obleke, površnike po konkurenčno znižanih cenah v manufakturni in modni trgovini

Miloš Pšeničnik, Celje

Cene nizke! Kralja Petra c. 5. Postrežba solidna!

Inserirajte v „NOVI DOBI“!

Kamnoseška industrijska družba

Razlagova 7 v Celju Razlagova 7
Telefon 67.

Ustanovljena 1906. Lastni kamnolomi.

Izdeluje vsakovrstne nagrobne spomenike iz marmorja, granita, sijenita i. t. d., nagrobne plošče in okvirje, garniture za spalne in jedilne sobe, obzidne plošče, mozaik in vsa v kamnoseško stroko spadajoča dela.

Prodaja tudi na mesečne obroke. Stalno velika zaloga spomenikov od najpreprostejših do najmodernejših oblik. Zahtevaajte načrte in proračune.

Delaj, nabiraj in hranil!

Popolnoma varno naložite denarne prihranke pri zadrugi

LASTNI DOM

stavb. in kreditni zadr. z om. zavezo v Gaberju pri Celju

Obrestuje hranilne vloge po 6%.

Večje stalne vloge po dogovoru najugodnejše.

Pri naložbi zneska po 20 Din se dobi nabiralnik na dom.

Jamstvo za vloge nad 1 milijon 250.000 Din.

Pisarna v Celju, Prešernova ulica št. 15.

Čas je denar!

ZAHVALA.

Ker se mi ni mogoče zahvaliti vsakemu posameznemu osebno za zadnje spremstvo svoje rajne žene in za izraženo mi tolažljivo sožalje in sočutje ob priliki nenadomestljive izgube žene in mamice, izrekam tem potom vsem darovalcem krasnih vencev in šopkov, pevskega društva »Oljka« za v srce segajoče žalostinke in celokupnemu občinstvu za številno udeležbo pri spremstvu na zadnji poti pokojnice mojo najiskrenejšo zahvalo.

CELJE, dne 11. novembra 1925.

Franjo Jelen, soprog.

Lavra, Franček in Gustel, otroci.

Pupilarnovaren in javnokoristen denarni zavod celjskega mesta

Mestna hranilnica celjska

Ustanovljena leta 1864. — Pod trajnim državnim nadzorstvom.

V lastni palači pri kolodvoru.

Vsi hranilnični posli se izvršujejo najkulantneje, hitro in točno. Ugodno obrestovanje. Pojasnila in nasveti brezplačno.

Vrednost rezervnih zakladov nad Kron 25.000.000.—

Za hranilne vloge jamči mesto Celje s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo.